

«فرهنگستان» از زیر و بم پروژه خاص دانشگاه آزاد واحد اهواز گزارش می دهد

پیش بینی درآمد ۲۰ میلیاردی واحد اهواز از پرورش آبزیان

اگر سری به آمارهای منتشرشده مرکز آمار ایران درباره بیکاری بزنیم، متوجه خواهیم شد که خوزستان رتبه سوم نرخ بیکاری را در بین دیگر استان های کشور دارد. این در حالی است که منابع و صنایع مهمی مانند نفت، گاز، زمین های بلااستفاده و... در این استان وجود دارد. یکی از مهم ترین پتانسیل های بالقوه استان خوزستان هم مرز بودنش با دریاست تا جایی که همه ظرفیت های آبی پروری، میگو، صید دریایی و تولید و تکثیر ماهیان خاویاری را دارد. ظرفیتی که تاکنون تنها از بخش ناچیزی از آن استفاده و وارد چرخه تولید شده و بخش عظیمی از آن هنوز باطل نمانده است. این در حالی است که به نسبت این استان محروم را برطرف و زمینه اشتغال افراد را فراهم کند تا جایی که حتی برخی کارشناسان، توسعه شیلات و آبی پروری را جایگزین اقتصاد نفت در خوزستان می دانند. دانشگاه آزاد واحد اهواز نیز به واسطه آگاهی از همین ظرفیت این روزها سراغ ایجاد کسب و کار در حوزه شیلات رفته، زیرا اقتصادی سبز، سازگار با محیط زیست و زودبازده است. ورود جدی به حوزه فناوری و تلاش برای راه اندازی پروژه های مختلف در راستای ایجاد درآمد غیرشهریه ای، با گذشت زمان می تواند در کاهش نرخ بیکاری استان نیز تاثیرگذار باشد. در این گزارش از جزئیات پروژه پرورش ماهی دانشگاه آزاد واحد اهواز گفته ایم و با علی افروز رئیس دانشگاه آزاد اهواز و پژمان تقی پور بزرگانی معاون پژوهش و فناوری دانشگاه آزاد واحد اهواز به گفت و گو نشستیم. ادامه می خوانید.

پروژه پرورش آبزیان چگونه آغاز شد؟

هیچ پروژه و طرحی بدون مقدمه و پیش زمینه ذهنی انجام نمی شود حتی در بسیاری از مواقع اقداماتی که در گذشته در یک حوزه انجام شده جرقه طرح و ایده های بزرگ تر را در ذهن ایجاد می کند. پروژه پرورش آبزیان نیز حاصل سال ها تلاش و تولیدات مرکز تحقیقات آبزیان واحد اهواز در حوزه ماکمل ویتامین ماهی است. تلاش و مسیری که پژمان تقی پور بزرگانی معاون پژوهش و فناوری دانشگاه آزاد واحد اهواز نیز در گفت و گو با «فرهنگستان» از آن می گوید. به گفته او در سال های گذشته مرکز تحقیقات آبزیان واحد اهواز مشغول

تولید ویتامین و مکمل غذایی برای ماهی ها شد، به طوری که مکمل ها در مرکز تحقیقات تولید و پس از آن در آزمایشگاه جذب اتمی بررسی ها و آزمایش های لازم بر آن انجام شده و در نهایت محصول با توجه به نوع آب استخر برای ماهی ها تولید می شد. این محصول در شورای اقتصاد دانش بنیان و معاونت پژوهش و فناوری مطرح شد و واحد اهواز ظرفیت ورود مستقیم به پروژه پرورش آبزیان را در خود دید.

چه هدفی در پروژه پرورش آبزیان نهفته است؟

دانشگاه آزاد به عنوان نهادی که حمایت مالی دولت را ندارد، هزینه هایش را از طریق درآمدهای شهریه ای و غیرشهریه ای تامین می کند. البته سال ها است مسئولان دانشگاه رویکرد خود را به سمت تمرکز بر درآمدهای غیرشهریه ای تغییر داده اند. بهترین راه حل برای کسب درآمد غیرشهریه ای برای دانشگاه های خصوصی ورود به حوزه فناوری و کسب و کار است. در دنیا تمام دانشگاه های خصوصی به گونه ای برنامه ریزی می کنند که در حوزه فناوری حرفی برای گفتن داشته باشند، برای مثال پارک علمی آکسفورد و استنفورد زیرمجموعه دانشگاه های خصوصی هستند که تمرکز خود را بر فناوری گذاشته اند. هدف دانشگاه آزاد واحد اهواز هم از راه اندازی پروژه پرورش آبزیان، درآمدزایی غیرشهریه ای، ایجاد اشتغال و آشنایی با تجربیات پرورش ماهی است. هرچند سرمایه گذاری در پرورش موجودات زنده ریسک بالایی دارد اما درآمدزایی در این مسیر سریع و بسیار مطلوب است. البته پروژه پرورش ماهی می تواند سرمایه های بلااستفاده را نیز احیا کند. اقدامی که خود به کسب درآمد غیرشهریه ای کمک می کند. به گفته معاون پژوهش و فناوری دانشگاه آزاد واحد اهواز این واحد دانشگاهی از گذشته در مدارس سما یک موتور دیزل داشت که بلااستفاده بود که برای استفاده در این پروژه احیا شده است. در واقع پروژه آبزیان باعث احیای امکانات دانشگاه نیز می شود که این اقدام کسب درآمد را در ادامه خواهد داشت.

واحد اهواز میزبان دو حوضچه ۱۸ هکتاری

پروژه پرورش آبزیان از مهم ترین اقدامات دانشگاه آزاد واحد اهواز است. هرچند این واحد دانشگاهی فاقد حوضچه های پرورش ماهی است اما این مساله باعث تعطیلی این پروژه نشد و واحد اهواز با شرکت در مزایده توانست دو حوضچه ۱۸ هکتاری بنیاد معین در ۳۰ کیلومتری خرمشهر را به صورت

استیجاری در اختیار بگیرد. با برطرف شدن مشکل مکان، پروژه پرورش آبزیان از ابتدای سال ۱۴۰۲ آغاز شد. مجموع دو حوضچه پرورش ماهی ۳۶ هکتار بوده و به همین دلیل این پروژه به طبع ۳۶ هکتاری شناخته معروف است. به گفته افروز حوضچه های پرورش ماهی با هزینه ۶۹۰ میلیون تومان برای یک سال اجاره شده است. آنطور که تقی پور بزرگانی گفته پس از اجاره حوضچه ها اعضای هیات علمی و دانشجویان دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی و مرکز تحقیقات در اجرای این پروژه همکاری کرده و با انتخاب ماهی های مناسب پروژه آغاز شد. در حال حاضر با فاصله زمانی معین روند رشد ماهی ها رصد شده و از ماهی ها و محیط پرورش آنها نمونه برداری می شود.

پیش بینی درآمد ۲۰ میلیارد تومانی از پروژه

همان طور که مطرح شد تولید مکمل ویتامینه برای ماهی ها در مرکز تحقیقاتی واحد اهواز مقدمه ای بود برای شکل گرفتن ایده ایجاد کسب و کار در حوزه شیلات، در پی این طرح هزینه های زیادی توسط واحد اهواز صرف تحقیق و توسعه طرح پرورش آبزیان شد. سود این هزینه ها حالا در راه اندازی حوضچه های پرورش ماهی قابل مشاهده است اما معاون پژوهش و فناوری دانشگاه آزاد واحد اهواز معتقد است با توجه به اینکه سند تجر و تعالی دانشگاه آزاد بر درآمد پایدار تاکید ویژه ای دارد، تولید دانشگاه آزاد حوضچه یا استخری مناسب پرورش آبزیان خریداری کند و در اختیار واحد اهواز قرار دهد، روند پرورش ماهی برای جابه جایی مکان یا چالش های گوناگون متوقف نخواهد شد و در نتیجه دانشگاه آزاد به درآمد پایدار می رسد. این اقدام می تواند بین ۵۰ تا ۶۰ درصد برای دانشگاه آزاد سودآوری داشته باشد. رئیس دانشگاه آزاد واحد اهواز هم در این باره می گوید: «در صورت ادامه پروژه در سطح فعلی درآمد خالص واحد اهواز در سال آینده از ۱۰۰ میلیارد ریال تا ۲۰۰ میلیارد ریال و در صورت افزایش سطح به ۷۲ هکتار تا ۲۰۰ میلیارد ریال پیش بینی می کنیم. این در حالی است که الان تمام درآمدهای واحد اهواز از این پروژه صرف افزایش سطح پرورش ماهی از ۳۶ هکتار به ۷۲ هکتار می شود.»

انتخاب بهترین ماهی ها برای پرورش

اگر از کارشناسان پرورش ماهی سوال کنید به شما خواهند گفت که تولید ماهی کپور بهترین انتخاب برای این حوزه است، زیرا این ماهی یکی از پر فروش ترین و محبوب ترین ماهی ها در بازار بوده و حتی ظرفیت صادرات ماهی کپور چند برابر بازار

داخلی است. واحد اهواز به دلیل اینکه پرورش ماهی کپور سود خوب، مقاومت در برابر گرما و سرعت رشد خوبی دارد این ماهی را برای پرورش انبوه انتخاب کرده است. نکته مهم دیگر اینکه ماهی کپور یکی از خوراکی های ثابت مردم استان خوزستان است. البته در حوضچه های این واحد دانشگاهی ماهی هایی از جمله امور، قزل و بیگ هد نیز دیده می شوند ولی هدف اصلی پرورش ماهی کپور است. معاون پژوهش و فناوری دانشگاه آزاد واحد اهواز درباره بخش بازاریابی این پروژه می گوید: «برداشت ماهی ها با توجه به رشد آنها در آذر یا بهمن ماه انجام می شود، همچنین بخش بازاریابی و فروش محصولات برای واحد اهواز بسیار حائز اهمیت است. علاوه بر تامین بازار داخلی برای کسب درآمد مطلوب به فکر صادرات ماهی به کشور عراق نیز هستیم. بسیاری از تاجران عراقی دست به نقد قبل برداشت یا با حضور بر سر حوضچه ها اقدام به خرید محصول می کنند.»

کمک ۶ میلیاردی صندوق دانشگاه برای پرورش آبزیان

ایده صندوق پژوهش و فناوری دانشگاه آزاد در سال ۱۳۹۲ داده شد و این صندوق اولین اقدام اجرایی خود را از سال ۱۳۹۶ آغاز کرد. در واقع رسالت صندوق های پژوهش و فناوری ارائه خدمات مالی و حمایتی به طرح های واحدهای دانشگاه آزاد و شرکت های فناور است. با ایجاد این صندوق سعی می شود هیچ ایده و طرح سازنده ای روی زمین نماند. به همین دلیل صندوق پژوهش و فناوری از پروژه پرورش ماهی نیز حمایت کرد و واحد اهواز توانست از این صندوق ۶۰ میلیارد ریال تسهیلات برای خرید بچه ماهی و پرداخت حق الزحمه پرسنل متخصص دریافت کند.

۱۳ استاد در پروژه پرورش آبزیان مشغول هستند

با توجه به اینکه استان خوزستان یک استان محروم است، این سوال پیش می آید که آیا واحد اهواز به مردم استان خوزستان اهمیت می دهد و پروژه پرورش آبزیان می تواند بر زخم بیکاری ساکنان این استان مرهمی بگذارد؟ پاسخ مثبت است، زیرا پروژه پرورش ماهی در همان ابتدای کار توانسته برای هفت نفر به صورت مستقیم و ۱۵ نفر به صورت غیرمستقیم از مردم خوزستان ایجاد اشتغال کند. پروژه تولید مکمل و ویتامینه ماهی توسط واحد اهواز را که در ابتدای گزارش مطرح شد که فراموش نکرده ایم؟ در این مرکز تحقیقات، دانشجویان و

اساتید به کمک یکدیگر توانستند مکمل ها را تولید کنند. پروژه پرورش آبزیان نیز از این قضیه مستثنی نیست و در حال حاضر سه نفر از اعضای هیات علمی و ۱۰ نفر از اساتید و هسته های پژوهشی مرکز تحقیقات واحد اهواز در این پروژه حضور دارند. همچنین دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی، دانشجویان رشته های شیلات و زیست شناسی واحد اهواز در حوزه پرورش آبزیان فعال هستند. تقی پور بزرگانی، معاون فناوری و پژوهش واحد اهواز درباره مشارکت دانشجویان می گوید: «اساتید مرکز تحقیقات سعی دارند پایان نامه های دانشجویان را در راستای فعالیت های مرکز تحقیقات هدایت کنند. استخرهای کوچک واحد اهواز نیز به جهت تحقیقات بر طرح ها و پایان نامه ها در اختیار دانشجویان قرار می گیرد. در حال حاضر توزیع غذای ماهیان به صورت دستی انجام می شود اما با توسعه پروژه این عمل دشوار خواهد بود. به همین دلیل ایده هایی مانند ساخت و استفاده از ربات و کواد کوپتر برای توزیع غذا و پلانکتون ها در سطح آب شکل گرفته که اگر آغاز شود تخصص های دیگری نیز وارد پروژه پرورش ماهی خواهند شد.»

تامین ۴۰ درصدی درآمد غیر شهریه ای از حوزه فناوری

به گفته رئیس و معاون پژوهش و فناوری دانشگاه آزاد واحد اهواز نگاه بلندمدت این واحد دانشگاهی نسبت به پروژه پرورش آبزیان توسعه این طرح و رسیدن به درآمد پایدار برای دانشگاه آزاد است. همچنین افزایش درآمد در سال دوم بهره برداری از این پروژه برای واحد اهواز از اهمیت ویژه ای برخوردار است. این واحد دانشگاهی با شروع پروژه پرورش آبزیان می تواند الگوی خوبی برای دیگر واحدهای استان خوزستان باشد. البته لازم نیست همه واحدهای استاد خوزستان در حوزه شیلات فعالیت کنند اما امکان استفاده از این الگو وجود دارد. همچنین واحدهای مستقر در شهرهای مانند دزفول و شوشتر می توانند پرورش آبزیان را شروع کنند. تقی پور بزرگانی می گوید: «پرورش آبزیان از طرح های واحد اهواز است. ما در حوزه های دیگر مانند کشاورزی، کشت برنج و گندم و تولید قطعه برای واحدهای صنعتی پیگیر درآمدزایی هستیم و باید برنامه ریزی کنیم که حداقل ۴۰ درصد درآمد غیر شهریه ای دانشگاه آزاد واحد اهواز از حوزه فناوری تامین شود.» به طور کلی پروژه تخصصی پرورش آبزیان واحد اهواز یک نمونه کامل از تحقیق، توسعه، اجرا و بازاریابی است که می تواند الگو و مسیر بسیار خوبی برای دیگر دانشگاه ها باشد.

نیمکت خبر

فراهم سازی امکان شرکت استاد یاران با ۳ سال سابقه در طرح بنیاد نخبگان

استادیارانی که بیش از سه سال از سابقه خدمت آنها به عنوان عضو هیات علمی پیمانی نگذشته است می توانند براساس طرح استاد یاران جوان موسسات علمی کشور درخواست خود را برای بررسی توسط بنیاد ملی نخبگان ارسال کنند. در راستای بند ۱ ماده ۳ «اساسنامه بنیاد ملی نخبگان» و اقدام های ملی ۲-۱۳۰ و ۳-۱۳۰ «سند راهبردی کشور در امور نخبگان» و همچنین اجرایی سازی بند «ب-۴» از ماده ۴ «آیین نامه شناسایی و پشتیبانی از دانش آموختگان برتر دانشگاهی» و به منظور ارتقای توانمندی ها و توسعه فعالیت های استاد یاران جوان دانشگاه ها و موسسه های علمی برای حل مسائل کشور، طرح مرحوم دکتر کاظمی آشتیانی برقرار شده است. براساس این طرح استاد یاران جوان موسسات علمی کشور، در صورتی که بیش از سه سال از تاریخ جذب آنها به عنوان عضو هیات علمی پیمانی در موسسات علمی نگذشته باشد می توانند درخواست خود را برای بررسی توسط بنیاد ملی نخبگان در لینک <http://fajzb-elmi.bmn.ir> ارسال کنند.

اعتبار پژوهشی و تجهیزاتی، اعتبار حمایت از ایفای مسئولیت های اجتماعی، شرکت در دوره های مهارت افزایی و توانمند سازی، معرفی به نهادهای دولتی و خصوصی به عنوان مشاور تخصصی و دستییار علمی، تسهیلات اعلام شده مشترک با بنیاد مصطفی (ص) و... بخشی از تسهیلاتی است که به برگزیده طرح ارائه خواهد شد.

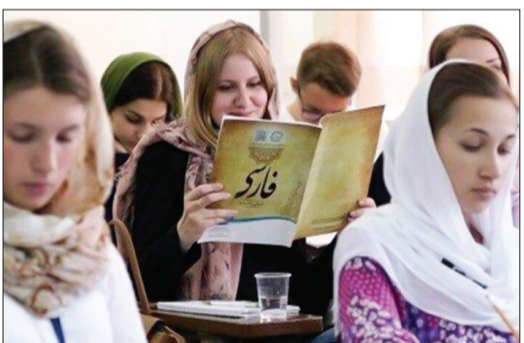
حل مشکل طولانی شدن بررسی پرونده دانشجویان در شورا های موارد خاص

ابوالفضل دانشور، مدیرکل امور دانشجویان داخل سازمان امور دانشجویان ضمن تشریح آیین نامه شورای بررسی موارد خاص دانشجویان تصریح کرد: «در آیین نامه شورای بررسی موارد خاص برای دانشجویانی که در حین تحصیل دچار مشکلی خارج از اراده و اختیار خودشان می شوند ضوابط هوشمندانه ای دیده شده است تا این قبیل دانشجویان بتوانند با استفاده از ظرفیت این آیین نامه به شرایط عادی تحصیل برگردند و زندگی دانشجویی آنها دچار اختلال نشود.» وی گفت: یکی از مشکلات مادر شوراهای بررسی موارد خاص طولانی شدن بررسی پرونده های دانشجویان است که با توجه به رویکرد سازمان امور دانشجویان مبنی بر تسریع در پاسخگویی به درخواست های دانشجویان، تلاش شد عوامل طولانی شدن این فرآیند شناسایی و نسبت به برطرف کردن آنها اقدام شود.» مدیرکل امور دانشجویان داخل سازمان امور دانشجویان یکی از عوامل طولانی شدن رسیدگی به درخواست های دانشجویان در حوزه شورای بررسی موارد خاص دانشجویان استقرار دبیرخانه این شورا در معاونت های آموزشی بعضی از دانشگاه های کشور علی رغم صراحت قانونی برای استقرار دبیرخانه در معاونت های دانشجویی دانشگاه ها دانسته و گفت: «دانشگاه ها مکلفند ضمن استقرار دبیرخانه شورای بررسی موارد دانشجویی در معاونت های دانشجویی نسبت به تامین کارشناسان توانمند برای این دبیرخانه اقدام کنند.»

استفاده از اراضی ۹۰ دانشگاه برای ساخت مسکن

علی خطیبی، معاون مالی و اداری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در گفت و گو با آنا با اشاره به آخرین وضعیت اختصاص مسکن به استادان و اعضای هیات علمی اظهار کرد: «با تصمیم گیری مقام معظم رهبری جهت کمک به فعالیت پژوهشگران ۱۰۰ میلیون یورو در سال ۱۴۰۱ از محل صندوق توسعه ملی خارج از بودجه اصلی برای کمک به تجهیزارت آزمایشگاهی دانشگاه ها و پژوهشگاه ها تصویب شد و اکنون در حال پرداخت است و باعث نوسازی تجهیزات می شود.» وی افزود: «با توجه به قانون چشم و نهضت ملی تولید مسکن توافقی میان وزارت علوم و وزارت راه و شهرسازی امضا شد تا بیش از ۱۰۰۰ هکتار اراضی دانشگاه جهت ساخت مسکن به استادان، اعضای هیات علمی و کارکنان اختصاص یابد.» خطیبی تصریح کرد: «در این زمینه از تامین مالی نهضت ملی استفاده می شود و اراضی دانشگاه ها در اختیار کارکنان دانشگاه ها قرار می گیرد.» وی درباره جایابی مسکن به اعضای هیات علمی اظهار کرد: «با حدود ۹۰ دانشگاه صورت جلسه ای امضا شده تا اراضی هر کدام از دانشگاه ها که مورد توافق با عمرانی باشد مسکن اختصاص یابد و همه مراکز استان ها به غیر از شهرهای کوچک حضور دارند البته با برخی از شهرهای کوچک هم که خاطرنشان کرد: «اگر دانشگاه و مراکز پارک علم و فناوری علاقه مند برای انجام فعالیت ها و همکاری های علمی باشد وزارت آمادگی کامل خود را با امکان سنجی و تسهیلگری برای کمک، اعلام می کند.»

حفظ کرسی های زبان فارسی اولویت وزارت علوم برای ارتقای دیپلماسی علمی

وحید حدادی اصل، قائم مقام وزیر علوم در امور بین الملل و رئیس مرکز همکاری های علمی بین المللی این وزارت گفت: «وزارت علوم به دنبال ارتقای سطح کیفی دیپلماسی علمی است.» وی ادامه داد: «حضور فعال در سازمان های علمی و بین المللی و کسب موقعیت های بین المللی، اتخاذ سیاست های نوآورانه و فناورانه از دیگر محورهای همکاری های علمی بین المللی وزارت علوم است که در این راستا سیاست های کلی وزارت همگامی با کلیه مراکز علمی از جمله دانشگاه ها و پارک های علم و فناوری است.» قائم مقام وزیر علوم در امور بین الملل افزود: «با اتخاذ این سیاست ها و عملی کردن آنها می توانیم در میاخذ مهم دیپلماسی علمی در سطح بین الملل به اهداف و آرمان های خود دست یابیم.» حدادی اصل با بیان اینکه وزارت به دنبال ارتقای سطح کیفی دیپلماسی علمی است، گفت: «این اجلاس برگزار شده توسط دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، در راستای همفکری و هم گامی با منطقه و ارائه پیشنهاد و راهکارها و علمی کردن آنهاست لذا وزارت علوم به دنبال تسهیل فعالیت و برنامه های اجرایی از سمت دانشگاه ها بوده تا بتوانیم در راستای گسترش دیپلماسی علمی در سطح بین الملل گام برداریم.» وی خاطرنشان کرد: «اگر دانشگاه و مراکز پارک علم و فناوری علاقه مند برای انجام فعالیت ها و همکاری های علمی باشد وزارت آمادگی کامل خود را با امکان سنجی و تسهیلگری برای کمک، اعلام می کند.»